

Zitting 1979–1980

16 046

Instelling van een raad voor het emancipatiebeleid (Wet op de Emancipatieraad)

Nr. 9

EINDVERSLAG

Vastgesteld 9 september 1980

De vaste Commissie voor het Emancipatiebeleid¹ heeft naar aanleiding van de door de Regering ingediende memorie van antwoord en de nota van wijzigingen de eer nog de volgende vragen en opmerkingen aan de Regering voor te leggen,

De leden van de fractie van de P.v.d.A. hadden met genoeg kennis genomen van de wijziging van artikel 3, eerste lid, waarmee de Regering tegemoet is gekomen aan de wens van de P.v.d.A., de C.D.A., de V.V.D., de D'66 en de DS'70-fracties om door een verbrede taakstelling voor het extern adviescollege meer recht te doen aan het streven het emancipatiebeleid een geïntegreerd onderdeel van het algehele kabinetsbeleid te doen zijn. Wel vroegen deze leden zich af hoe kan worden voorkomen dat door deze verbrede taakstelling het proces van wetgeving zal worden vertraagd. Zou het geen aanbeveling verdienen, zo vroegen zij de Regering, de advisering aan een bepaalde termijn te binden?

Zij konden de in de memorie van antwoord neergelegde zienswijze onderschrijven waarin de Regering uiteen zette dat de ministeriële verantwoordelijkheid van de ministers voor hun eigen beleidsterrein niet door de coördinerend bewindspersoon kan worden overgenomen. Immers in ons rechtsbestel geldt de regel dat alle bewindslieden gelijk zijn en de ene bewindspersoon zich niet boven de andere kan stellen.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. achtten het noodzakelijk dat de coördinerend bewindspersoon na het uitbrengen van de regelmatige rapportage over het emancipatiebeleid aan de coördinerende bewindsvrouw in deze sturend, stimulerend en bewakend zal optreden. Waarbij zij wezen op de controlerende functie van het parlement. Zij vroegen om een specificatie van het in de memorie van antwoord genoemde bedrag van 1.65 miljoen gulden in cijfers van 1980. Hoe groot zal dit bedrag zijn in cijfers van 1981?

Ook vroegen zij om een vergelijking met voor andere adviesorganen gevoteerde bedragen in verband met de opmerking dat er niet van een buitensporige besteding kan worden gesproken. Zij dachten daarbij bij voorbeeld aan de Raad voor het jeugdbeleid. Mede in verband met de verbrede taakstelling benadrukten deze leden dat het in te stellen adviescollege vanaf het begin van zijn functioneren moet kunnen beschikken over een voltallige personeelsformatie, zoals in het advies van de Emancipatie Commissie wordt geïndiceerd in haar schets voor een formatieopbouw. Zij vroegen naar de

¹ Samenstelling: Haas-Berger (PvdA), Kappeyne van de Coppello (VVD), Epema-Brugman (PvdA) voorzitter, G. M. P. Cornelissen (CDA), Aarts (CDA), Langedijk-de Jong (PvdA), Ginjaar-Maas (VVD), Evenhuis(VVD), Worrell (PvdA), Beinema (CDA), Van den Broek (CDA), Evenhuis-van Essen (CDA), Schaapman (PvdA), Müller-van Ast (PvdA), Beckers-de Bruijn (PPR), Nijpels (VVD), Nijhof (DS'70) ondervoorzitter, Korte-van Hemel (CDA), Wuthrich-van der Vliet (PvdA), Bischoff van Heemskerck (D'66).

stand van zaken met betrekking tot de huisvesting van de Raad en de medewerkers van zijn bureau. Met name vroegen zij hoe ver men is gevorderd met de aan de Rijksgebouwendienst verstrekte opdracht naar een passend vervangend onderkomen uit te zien.

Wat betreft de in de memorie van antwoord gedane suggestie advies te vragen aan het in te stellen extern adviescollege over de rapportage van de effecten van het algemeen overheidsbeleid op de positie van vrouwen leek het de leden van de fractie belangrijker dat er van te voren door de Regering is nagedacht hoe dergelijke rapportages zouden moeten worden opgezet en dat de door hen voorgestelde toevoeging aan artikel 2 wordt opgenomen in de taak van de Raad voor het emancipatiebeleid.

Deze leden vroegen nog een nadere toelichting op de term «spoedeisend» als één van de redenen waarom van een adviesaanvraag kan worden afgezien. Zij wezen op de noodzaak van overleg tussen de betreffende bewindspersoon die van adviesaanvraag zal afzien en de Emancipatieraad. Deze leden vroegen voorts om een nadere toelichting op de opmerking in de memorie van antwoord over de strikte toepassing van de Wet Openbaar Bestuur. Hoewel de leden van de fractie van de P.v.d.A. erkenden dat de instelling van de Raad voor het emancipatiebeleid niet de juiste gelegenheid is om de rechtspositie van leden van externe adviesorganen van de centrale overheid te regelen, vroegen zij de Regering te willen bedenken dat het een slechte zaak zou zijn wanneer er een aanmerkelijk verschil zou ontstaan tussen leden van de Emancipatieraad onderling en zich te willen beraden over deze rechtspositie.

De leden van de V.V.D.-fractie hadden met grote belangstelling de memorie van antwoord gelezen. Zij konden tot hun vreugde constateren, dat de Regering de suggesties omtrent de verplichte adviesaanvragen over had genomen, zodat de Emancipatieraad advisering ten aanzien van de emancipatie in ruime zin tot haar taak kan rekenen. De voornoemde leden hadden dan ook geen behoefte aan een uitgebreid eindverslag. Echter met het antwoord betreffende artikel 5 konden zij zich niet verenigen. Door de wijze waarop dit artikel geformuleerd is en de uitleg die daaraan gegeven wordt, kan het artikel tot gevolg hebben dat een persoon bij tussentijdse vervulling van een opengevallen plaats in het meest ongunstige geval slechts één eigen periode in de Raad zitting kan nemen.

De leden van de V.V.D. pleitten er dan ook voor, dat alsnog dit artikel wordt herzien, zodanig dat lid 2 komt te vervallen. Juist omdat de leden van de Emancipatieraad worden benoemd op hun ervaring en deskundigheid op het terrein van de emancipatie en zij niet specifieke vertegenwoordigers zullen zijn van de verschillende maatschappelijke stromingen, moet ieder lid in staat gesteld worden maximaal acht jaar haar of zijn krachten aan de Raad te geven, aldus de leden van de V.V.D.-fractie.

De leden van de fractie van D'66 dankten de Regering voor het antwoord op alle vragen in het voorlopig verslag en spraken hun vreugde erover uit dat de Regering de adviestaak van de toekomstige Raad verbreedt. Echter, zo stelden zij, onduidelijk is of de Emancipatieraad ook kan signaleren waar verschillen zitten in voorgenomen beleid en uitvoering. Op blz. 5 bij voorbeeld onderschrijft de Regering de stelling van de D'66-fractie dat de raad ook zou moeten adviseren over (anti)emancipatorische effecten van bezuinigingsmaatregelen. Op blz. 11 wordt gewezen op het gebrek aan tijdsruimte bij de opstelling van de rijksbegroting. De fractie van D'66 vroeg zich af of de Regering dan in een eerder stadium advies zal vragen wanneer de verschillende bezuinigingsvoorstellen de revue passeren. De leden van de fractie van D'66 hechtten zoveel waarde aan dit punt omdat bij de huidige verslechterende economische omstandigheden er een tendens is om bepaalde verworvenheden op het gebied van de emancipatie terug te draaien of op zijn minst tot stilstand te brengen. Door een advies van de Emancipatieraad over deze zaken zal men zich in ieder geval meer bewust zijn van neven-effecten van bepaalde maatregelen. Genoemde leden konden zich aansluiten bij het voorstel om art. 1 lid b te verruimen tot «alsmede over de effecten van het al-

gemeen overheidsbeleid op de positie van vrouwen» om juist deze punten veilig te stellen. In dit kader deed het de leden van de fractie van D'66 deugd dat de door hen reeds tijdens de OCV inzake de nota over het emancipatiebeleid in september 1978 voorgestelde vrouweffectenrapportage nu ook bij andere fracties en bij de Regering bijval vindt. De leden van de fractie van D'66 waren verheugd dat het aantal formatieplaatsen voor 1980 is vastgesteld en zij vroegen zich af wat de streefdatum is om deze plaatsen te vervullen. Mede in het licht van de in het voorlopig verslag door de fractie gemaakte opmerkingen omtrent de noodzakelijke voorlichting door de Emancipatieraad stonden deze leden aarzelend tegenover het feit dat de voorlichtingsfunctionaris op het niveau van schaal 103 wordt aangetrokken.

Met betrekking tot de artikelen 8 en 9 vroegen genoemde leden zich reeds in het voorlopig verslag af of het niet nodig zou zijn dat de overheid het verstrekken van voldoende informatie aan de Emancipatieraad garandeert.

Een suggestie was om een dergelijke garantie op te nemen in artikel 2 of in een nieuw te formuleren artikel 9 lid 5. Want de vraag blijft nu of de overheidsdiensten verplicht zijn zo ruim mogelijke informatie te geven, aldus deze leden. Acht de Regering de regels van de Wet Openbaarheid Bestuur hiervoor voldoende? Wat is er de oorzaak van dat de Wet Openbaarheid Bestuur in artikel lid 4 slechts gedeeltelijk wordt aangehaald?

Tot slot stelden deze leden dat op blz. 5 van de memorie van antwoord ten onrechte de indruk kan ontstaan dat de fractie van D'66 zou spreken over een onevenredig beslag op de overheidsmiddelen door de Emancipatieraad. De leden van de fractie van D'66 hechtten er waarde aan uitdrukkelijk te vermelden, dat zij deze opvatting niet delen.

Vertrouwende dat de Regering op bovenvermelde vragen en opmerkingen tijdig voor de openbare behandeling schriftelijk zal hebben geantwoord, acht de commissie deze hiermee voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Epema-Brugman

De griffier van de commissie,
Nieuwenhuizen